

[Aksel Larsen.]

man i § 5, stk. 1, punkt 5, bør slette den sidste sætning. Det drejer sig om udvisning, når udlændingens forhold iøvrigt måtte give anledning dertil. Der er i de fem punkter opregnet så mange tilfælde, hvori udvisning kan ske, at man ikke har nogen brug for en sådan almindelig bestemmelse, hvori der kan lægges alt muligt. Jeg vil videre sige, at der kan være tale om at udvise udlændinge, der har boet her i landet i en år-række, og for dem kan udvisning jo være en større eller mindre katastrofe. I alle sådanne tilfælde burde der efter vor mening være mulighed for at påklage afgørelsen til domstolene, som så måtte afgøre, om betingelserne for udvisning virkelig var tilstede. I så tilfælde måtte naturligvis justitsministeren være forpligtet til overfor domstolene at godtgøre, at hensynet til statens sikkerhed og ro og orden krævede udvisning af den pågældende.

Hvad § 6 angår, tror jeg, det ville være heldigt, om det blev tilføjet, at udvisning ikke kan ske, hvis en dansk borger giver passende sikkerhed for, at udlændingen ikke vil falde det offentlige til byrde. Jeg tænker på bestemmelsen om, at udlændinge kan udvises, hvis de er subsistensløse.

Det er et stort fremskridt, at der i § 8 indføres en vis domstolskontrol med fængsling, internering, eller hvad man nu vil kalde det, af udlændinge i visse tilfælde. Jeg tror imidlertid ikke, der er nogen rimelig grund til at indskrænke domstolskontrollen til de tilfælde, hvor det er politiet, der træffer bestemmelse om fængsling. Det, der skal skønnes over, er jo, om der foreligger sådanne særlige forhold, at vedkommende må være under stadig bevogtning, eller om andre former for kontrol er tilstrækkelig. Det er forhold, som domstolene er vant til at tage stilling til, og som de er meget bedre egnede til at tage stilling til end justitsministeriets embedsmænd. Der er heller ingen grund til, at udlændingen skal sidde i fængsel i 14 dage, før han eller hun kan klage. Det eneste rimelige ville vel være at indføre den almindelige for danskere gældende regel i grundloven om, at man skal fremstilles for en dommer inden 24 timer. Det er formodentlig sådan, at bestemmelsen i lovforslaget er udarbejdet udfra den hidtidige opfattelse i fremmedpolitiet, at grundlovens § 78 om, at enhver, der anholdes, inden 24 timer skal stilles for en dommer, ikke gælder for udlændinge. Jeg mener imidlertid ikke, at man skal lade politiets praksis eller politiets opfattelse være bevis for, hvad der skal stå i loven, og hvis man ikke kan påvise, at der

kan være særlig fare for statens sikkerhed eller lignende ved at give udlændinge den samme ret som danskere med hensyn til at blive fremstillet for en domstol inden 24 timer efter frihedsberøvelsens begyndelse, bør man give dem denne ret. Iøvrigt tror jeg, det udtrykkelig bør anføres i loven — det fremgår jo af bemærkningerne, at det er meningen —, at dommeren skal fastsætte en særlig frist for forvaringens varighed, sådan at spørgsmålet derefter igen skal forelægges, og jeg tror også, at man bør fastholde, at udlændinge ved anholdelsen skal have besked om deres rettigheder og muligheder for at klage.

Hvad straffebestemmelserne angår, er det fastsat, at straffen over det hele kan være bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder. Jeg kan ikke forstå, hvorfor straffen efter § 16 så skal være så meget højere. Flere af de andre forhold er grovere forseelser end de i § 16 nævnte, og bemærkningerne giver ikke rationel motivering for, at straffen i § 16 behøver at være højere end 6 måneder.

Endelig § 24. Jeg tror, at § 24 bør udgå. Der står i den, at ingen har krav på at blive gjort bekendt med erklæringer, der er afgivet over andragender om tilladelse til ind- og udrejse, ophold eller arbejde og om sager om afvisning, udvisning og ophævelse af udvisningstilhold. Bestemmelsen kom vistnok ved en ren tilfældighed ind i fremmedloven af 1938, uden at embedsmændene dengang havde foreslået den. Den er aldeles urimelig, og den er også flere gange angrebet af ordførerne for partierne her i folketinget. Hvis ministeren absolut vil fastholde denne i de fleste tilfælde diskriminerende bestemmelse for de pågældende, og hvis ministeren skulle få flertal for denne opfattelse, bør det i hvert fald være sådan, at tilladelse til gennemsyn af akterne kun kan nægtes, når ministeren under sit sædvanlige ansvar udtrykkelig erklærer, at aktindsigt i det pågældende tilfælde vil være til skade for statens sikkerhed. Som det nu er, benyttes bestemmelsen nemlig ikke til at sikre staten mod offentliggørelse af ting, som det kunne skade at offentliggøre, men til over en bank at nægte aktindsigt i alle sager, selv hvor det er helt indlysende, at ingen offentlig interesse kunne lide skade ved, at de pågældende fik lov til at se i akterne.

Hvad det andet lovforslag, forslag til lov om pas til danske statsborgere, angår, har jeg kun få bemærkninger. Jeg tror, at bestemmelsen i § 2, stk. 1, nr. 3, er altfor vidtgående. Jeg ved ikke rigtig, hvad det er, man sigter til, når man taler om forpligtelser